

Mirja Ullvig

Kommunstyrelsen

mirja.ullvig@trelleborg.se

LONA: Ekosystemtjänstanalys i fysisk planering och exploatering

Sammanfattning

Trelleborgs kommun har sedan 2004 satsat på den lokala naturvården genom så kallade LONA-projekt. Projekten har i Trelleborg bidragit till både konkreta naturmiljöåtgärder ute i naturmark och vattenmiljöer såväl som strategiska insatser. LONA-satsningen innebär att staten finansierar halva projektkostnaden och kommunen den återstående halvan. Nya LONA-ansökningar ska vara Länsstyrelsen Skåne tillhanda senast 1 dec 2020.

Syftet med LONA-projektet "Ekosystemtjänstanalys i fysisk planering och exploatering" är att utveckla ett processinriktat arbetssätt för att med hjälp av ekosystemtjänst-perspektivet systematiskt utvärdera områdets kvaliteter och möjliggöra bedömningar och prioriteringar i exploaterings- och planprocessen. Ekosystemtjänstanalysen synliggör de värden som våra ekosystem genererar till samhället. Resultatet av processen bidrar till beslutsunderlag som uppmärksammar vilka värden som påverkas av ett projekt, hur eventuell negativ påverkan kan minskas såväl som ge förslag på lösningar för att utveckla befintliga eller skapa nya ekosystemtjänster i det aktuella området.

Projektet kommer att pågå under år 2021-2023 och är ett samverkansprojekt mellan avdelningen för tillväxt på kommunledningsförvaltningen, planavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen samt park- och naturavdelningen på tekniska serviceförvaltningen.

Total kostnad 530 000 kr varav 265 000 kr söks som bidrag.

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen att besluta

att godkänna ansökan till Länsstyrelsen om externa medel för LONA-projektet.

att medfinansiera LONA-projektet med arbetstid inom avdelningen för tillväxt på 210 000 kr fördelat på tre år.

att medfinansiera kontanta medel för LONA-projektet på 55 000 kr från kommunstyrelsens anslag för oförutsedda händelser.

Beslutet skickas till

Avdelningen för tillväxt, kommunledningsförvaltningen

Planavdelningen, samhällsbyggnadsförvaltningen

Tekniska serviceförvaltningen

Ärendet

Trelleborgs kommun har sedan 2004 satsat på den lokala naturvården genom så kallade LONA- projekt. Åtgärderna för naturvården inom LONA- konceptet i Trelleborg har inneburit både konkreta naturmiljöåtgärder ute i naturmark och vattenmiljöer såväl som strategiska insatser.

LONA- satsningen innebär att staten finansierar halva projektkostnaden och den återstående halvan bekostar kommunen själv. Det är länsstyrelserna som beslutar vilka projekt som ska beviljas det eftertraktade LONA- stödet. Trelleborg har klarat sig mycket bra i konkurrensen kring LONA-medlen och sedan starten 2004 nästan årligen beviljats medel för sökta LONA-projekt. Nya LONA-ansökningar ska vara Länsstyrelsen Skåne tillhanda senast 1 dec 2020.

Ekosystemtjänstanalys i fysisk planering och exploatering

I den fysiska planeringen möts olika intressen så som bostadsutveckling, utveckling av servicefaciliteter, anpassning av staden för klimatförändringar, möjliggörande av rekreation och socialt deltagande för att främja psykisk hälsa samt bevarande av biologisk mångfald. I många fall behöver tjänstemän göra avvägningar mellan dessa intressen och det är av stor betydelse att det finns tillgång till verktyg och arbetssätt som ger stöd i beslutsprocessen.

En ekosystemtjänstanalys är ett verktyg för att underlätta bedömningar om vilka värden som påverkas av ett projekt, exempelvis en åtgärd eller en plan. Ekosystemtjänster är de nyttor som naturen genererar och som bidrar till vår välfärd så som dagvattenhantering, vatten- och luftrening, erosionsskydd, pollinering, naturpedagogik och rekreation.

Ekosystemtjänstanalysen bidrar med ett processinriktat arbetssätt till att synliggöra de värden som våra ekosystem genererar till samhället. Resultatet av processen bidrar till beslutsunderlag som uppmärksammar vilka värden som påverkas av ett projekt, hur eventuell negativ påverkan kan minskas såväl som ge förslag på lösningar för att utveckla befintliga eller skapa nya ekosystemtjänster i det aktuella området. Analyserna anpassas till syftet med analysen till exempel underlag för markanvändning på en översiktlig skala för översiktsplaneringen eller för att bevara, utveckla eller skapa särskilda tjänster inom detaljplan, skötselplan, fastighetsskötsel etc.

Syftet med LONA-projektet ”Ekosystemtjänstanalys i fysisk planering och exploatering” är att utveckla ett arbetssätt för att med hjälp av ekosystemtjänstperspektivet systematiskt utvärdera områdets kvaliteter och möjliggöra objektiva bedömningar och prioriteringar i exploaterings- och planprocessen.

I projektet ingår utvärdering av nuvarande arbetssätt i Trelleborgs kommun, kunskapsinhämtning från andra kommuner som prövat nya arbetssätt, interna workshops för att diskutera relevanta frågeställningar samt utveckling av ett systematiskt arbetssätt för ekosystemtjänstanalys.

Projektet kommer att pågå under år 2021-2023 och är ett samverkansprojekt mellan avdelningen för tillväxt och kommunledningsförvaltningen, planavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen samt park- och naturavdelningen på tekniska serviceförvaltningen.

Total kostnad 530 000 kr varav 265 000 kr söks som bidrag.

Typ av medfinansiering	2021	2022	2023	Totalt (kr)
Kontanta medel kr	30 000		25 000	55 000
Egen arbetsinsats, inkl LKP, kr	60 000	75 000	75 000	210 000
Värde av ideellt arbete, kr	-	-	-	-
Summa (kr)				265 000

Under slutet av 2020 samt början av 2021 kommer Trelleborgs kommun att vara pilotkommun för utveckling av verktyget ESTER, framtaget av Boverket och Tankesmedjan Movium vid SLU. ESTER är ett webbaserat verktyg för ekosystemtjänstanalys i tidiga skeden inom planering, byggande eller förvaltning. Insikter och slutsatser från deltagandet som pilotkommun kommer att användas inom LONA-projektet.